

О.К. Толстанов, О.А. Данилов, В.Ф. Рибальченко

Сучасні аспекти підготовки лікарів в інтернатурі за спеціальністю «Дитяча хірургія» в умовах реформування охорони здоров'я

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України, м. Київ

Підготовка лікарів в інтернатурі за спеціальністю «Дитяча хірургія» проводиться відповідно до наказів МОЗ України №81 від 23.02.2006 р. «Про затвердження переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних, фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів», №621 від 21.11.2005 р. «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2006р. №81», №1088 від 10.12.2010 р. «Про удосконалення післядипломної освіти лікарів» та згідно з програмою, затвердженою МОЗ України, від 08.08.2013 року.

Типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Дитяча хірургія» протягом трьохрічного періоду (36 місяців) інтернатури передбачено: 12 місяців навчання на кафедрі дитячої хірургії та суміжних кафедрах (1872 год) і 21 місяць стажування на базі лікарні (3276 год).

План підготовки лікарів-інтернів на кафедрі дитячої хірургії та суміжних кафедрах (очна частина інтернатури). Тривалість становить 12 місяців (1872 год). Складові навчальної програми: історія розвитку хірургії дитячого віку від Київської Русі до сьогодення, наукові школи та центри з дитячої хірургії, організація хірургічної допомоги дитячому населенню в Україні (36 год); топографічна анатомія та оперативна хірургія (54 год); сучасні методи дослідження в хірургії, сучасна ендовідеохірургія (60 год); анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в дитячій хірургії (60 год); трансфузіологія і нутріціологія в хірургії (58 год); торакальна хірургія (110 год); абдомінальна хірургія (346 год); проктологія (68 год); хірургія новонароджених (92 год); невідкладна хірургія в урології та гінекології (84 год); поліклінічна хірургія (146 год); онкологія (64 год); основи травматології і ортопедії (116 год); опіки та відмороження (56 год); хірургічна інфекція (72 год); військово-спеціальна підготовка (36 год); етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря (12 год); контроль знань – базовий, підсумковий річний, конференції, іспит (22 год). Суміжні дисципліни (142 год): оперативна хірургія і топографічна анатомія (46 год); медична генетика (12 год); дитячі інфекційні хвороби (30 год); клінічна фармакологія (12 год); медична психологія (12 год); медична радіологія (12 год); нейрохірургія (12 год); трансплантологія (6 год). Додаткові програми (238 год): військово-медична підготовка (10 год); організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях (6 год); СНІД і вірусні гепатити (12 год); радіаційна медицина (6 год); особливо небезпечні інфекції (12 год); клінічна імунологія (12 год); туберкульоз (6 год); медична інформатика (6 год); питання імунопрофілактики (6 год); медицина невідкладних станів (156 год); протидія насильству в родині (6 год).

На базі стажування: невідкладна хірургія (396 год); лапараскопічна хірургія (36 год); планова хірургія (432 год); торакальна хірургія (144 год); хірургія новонароджених (288 год); абдомінальна хірургія (144 год); проктологія (144 год); нутріціологія в хірургії (108 год); анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в хірургії (108 год); трансфузіологія в хірургії (108 год); основи травматології (144 год); опіки та відмороження (108 год); невідкладна хірургія в урології (216 год); онкологія (72 год); хірургічна інфекція (360 год); поліклінічна хірургія (216 год); проміжний контроль (252 год).

Кафедрами дитячої хірургії, торакальної хірургії та комбустіології НМАПО імені П.Л. Шупика та кафедрою дитячої хірургії ОНМУ спільно розроблений та затверджений навчально-практичний посібник у двох частинах «Дитяча хірургія» для лікарів-інтернів за спеціальністю «Дитяча хірургія». Видання рекомендоване МОЗ України як навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України (протокол засідання комісії МОЗ України від 24.03.2016 р. №1).

Перша частина посібника складається з трьох розділів. Перший розділ присвячений юридичним аспектам навчання в інтернатурі та включає порядок зарахування (відрахування) до інтернатури, а також всі головні накази МОЗ України стосовно навчання в інтернатурі. Другий розділ – це індивідуальний план трирічного навчання. Третій розділ – це щоденник роботи лікаря-інтерна, а також терміни здачі заліків

за роками навчання. Перша частина закінчується порядком оформлення документів після закінчення інтернатури. Після закінчення кожного року навчання складаються іспити та заліки, які завіряються підписом керівника установи, куратора очної і заочної частини навчання. Друга частина репрезентує ті практичні навички операції і маніпуляції, якими повинен володіти лікар після закінчення інтернатури.

В умовах реформування охорони здоров'я, а також враховуючи збільшення кількості техногенних катастроф та військових конфліктів, у яких бере участь у тому числі й дитяче населення, доцільно на другому (3 місяці) та третьому (4 місяці) році навчання (заочна частина) проводити підготовку лікарів-інтернів на базі обласних та/або міських дорослих лікарень (відділення політравми та/або ургентних цілодобових відділеннях). Навчання в цих відділеннях дозволить покращити рівень як теоретичної, так і практичної підготовки з питань політравми та гострої хірургічної патології.

Обговорення програми «Сучасні аспекти підготовки лікарів в інтернатурі за спеціальністю – дитяча хірургія в умовах реформування охорони здоров'я» проведено в рамках науково-практичної конференції «ІІІ Прикарпатський хірургічний форум», який проводився 21 жовтня 2016 р. у м. Яремча. В обговоренні взяли участь та виступили наступні спеціалісти, які займаються питаннями організації післядипломної освіти: Ю.В. Пашенко – завідувач кафедри дитячої хірургії та анестезіології ХНМУ, доктор медичних наук, професор; О.Д. Фофанов – завідувач кафедри дитячої хірургії та пропедевтики педіатрії Івано-Франківського НМУ, доктор медичних наук, професор; І.В. Ксьонз – завідувач кафедри дитячої хірургії та травматології УМСА, доктор медичних наук, професор; О.Б. Боднар – завідувач кафедри дитячої хірургії та отоларингології БДМУ, доктор медичних наук, професор; А.Й. Наконечний – завідувач кафедри дитячої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор; Б.М. Боднар – професор кафедри дитячої хірургії та отоларингології БДМУ, доктор медичних наук, професор; Д.Ю. Кривченя – професор кафедри дитячої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор; П.С. Русак – професор кафедри дитячої хірургії НМАПО імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор; А.А. Переяслов – професор кафедри дитячої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор; В.Б. Давиденко – професор кафедри дитячої хірургії та анестезіології ХНМУ, доктор медичних наук, професор; М.Г. Мельниченко – професор кафедри дитячої хірургії ОНМУ, доктор медичних наук, професор; О.М. Кулик – професор кафедри дитячої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького доктор медичних наук, професор.

Учасники конференції визнали необхідність змін у навчальних програмах відповідно до сучасних потреб.

